

Babruko šaltinis

Turistinė vertė

Sinonimai

Babruko ežero šaltinis,
Drabužninkų šaltinis,
Senkiškių šaltinis

Koordinatės

LKS: 540026; 6049840

Adresas

Trakų r. sav., Drabužninkai,
Strėvos ištakų hidrografinis
draustinis. Aukštadvario
regioninis parkas. Apie
8 km nuo Aukštadvario,
plentui baigus lenkti didįjį
Petrašiškės–Mackantiškės
vingį ir išsitiesinus link Strėvos,
netikėtai dešinėn atsiskvoja
sunkiau pastebimas įvažinėtas
keliuokas. Į pietus nerdamas
pakalnėn link Šamuko ežero,
už keliasdešimties metrų jis
pasieks paežerėje esančias
poilsio komplekso valdas. Už
poilsia vietės status, beržynu
apaugusi pietvakarinio
Šamuko kranto papėdė
peršlapusi, šaltiniuoja ir
išsiliejusiu vandeniu gausiai
maitina ežerą

Aplinka

Babruko šaltinis yra pietvakarinėje nediduko Babruko ežeriuko pakrantėje, kur beveik nuo pat ežero vandens į 160 m NN aukštį kyla statokas šlaitas. Už 150 m jo viršuje matomi sodybos pastatai. Eglynu apaugusio šlaito papėdėje prie nedidelės vandens augmenijos gožiamos įlankėlės, apie 2 m nuo ežero stabiliam skardingame šlaitelyje atsivėrus šaltiniuota versmė. Virš ežero lygio (137,1 m NN) ji pakilusi 0,3–0,4 m. Taigi pačios ištakos vietos absoliutinis aukštis bus 137,5 m NN. Ties šaltiniu ežero krantas sausas, patogus prieiti. Nuo sodybos pusės leidžiasi takelis link šaltinio ir liepto.

Dabartinė būklė, kaptazas

Paežerės eglyno paūnksmėje šlaitelyje prigludęs šaltinėlis tvarkingai prižiūrimas. Labai gražiai įrengtas, iš lauko riedulių sumūrytas, iš vienos pusės pusiau atviras ir virš žemės iškilęs rentinukas. Rentinuko aukštis virš vandens lygio versmėje – 0,85 m, vandens stulpas į gruntą įgilintame betoniniame šulinuke – 0,72 cm. Šaltinio aplinka neteršiama, įrengtas

patogus priėjimas iki pat versmės (sumūryti laipteliai). Iš betoninio rieduliais išmoningai papuošto rentinio išvestas akmens masės plytelėmis padengtas latakas. Šaltinio vanduo iš latakų krenta į išbetonuotą griovelį ir nuteka į ežerą. Šaltinis yra privačioje valdoje su išnuomotu ežeru. Jis nėra dažniau lankomas pašalinių. Švaraus vandens versmėmis naudojasi šeimnininkai ir besisvečiuojantys žmonės. Šaltiniui sutvarkyti buvo parengtas ir suderintas supaprastintas projektas.

Vandens fizikinės savybės

Šaltinio vanduo rekognoskuotės metu (2011-10-27) buvo 7,8 °C temperatūros, kiek didesnio savitojo elektros laidžio (SEL = 680 μS/cm), neutralus (pH = 7,37). Taip pat nepastebėta dujų išsiskyrimo reiškinių, nuotėkio vietoje latakų ir betoniuotame griovelyje yra geležies nuosėdų. Vanduo švarus, skaidrus, neturi kokio nors specifinio kvapo.

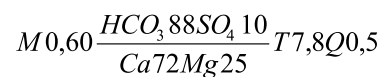

Vandens cheminės savybės

Nustatomo komponento pavadinimas	Nustatyta vertė		
	mg/l	mg-ekv/l	ekv. proc.
Ištirpusių mineralinių medžiagų suma	602		
Sausoji liekana 180 °C	397		
Bendrasis kietumas		7,93	
Karbonatinis kietumas		6,72	
Nekarbonatinis kietumas		1,21	
Anijonai:			
Chloridai, Cl ⁻	3,9	0,110	1,44
Sulfatai, SO ₄ ²⁻	36,8	0,766	10,1
Hidrokarbonatai, HCO ₃ ⁻	410	6,72	88,2
Nitritai, NO ₂ ⁻	< 0,010		
Nitratai, NO ₃ ⁻	< 0,050		
Katijonai:			
Natris, Na ⁺	5,8	0,252	3,06
Kalis, K ⁺	1,9	0,049	0,591
Kalcis, Ca ²⁺	118	5,89	71,6
Magnis, Mg ²⁺	24,8	2,04	24,8
Amoniakas, NH ₄ ⁺	< 0,010		
Kitos analitės:			
pH, pH vienetai 20 °C	7,36		
Permanganato skaičius, mg O/l	0,81		
Cheminis deguonies suvartojimas, mg O/l	< 4,0		
Savitasis elektros laidis, μS/cm	653		

Šaltinio vanduo yra gėlas, turi daug mineralinių medžiagų. Jame ištirpusių mineralinių medžiagų kiekis – 602 mg/l. Šaltinio vanduo yra kietas, bendrasis kietumas yra 7,93 mg-ekv/l. Tačiau tai karbonatinis, virinant pašalinamas kietumas. Šaltinio vandenyje nepastebima azoto junginių nitratų, nitritų ir amonio, organinių priemaišų kiekis labai nedidelis, artimas foninei koncentracijai. Vandenyje aptikta 0,37 mg/l fluoro.

Cheminės sudėties formulė (ekv/%)

Tautosakinės, kraštotyrinės, istorinės žinios

Ežeras Babrukas, tai ir šaltinėlis – Babrukas. Teka įsai už ežero, pietinėje pusėje, o vanduo įteka į ežerą. Vanduo tai teka į šiaurę. Toks kalnas nemažas, o apačioje – šaltinio gysla viršun išsimuša, vanduo vis eina... Tokie Sinkevičiai ten gyveno... Nu tai kaimo žmonės, žinoma, kad nešė, gėrė ir dabar dar nešty, bet nėra jau kam, o kaip. Šaltinio vanduo tai yra šaltinio, jokiš šulinys neatstos šaltinio vandens. Jis keičiasi visą laiką, užtat toks švarus, o šulinys gali greit užsiteršt, kad nei nepamatysi...

Ar šaltinio vanduo gydo? Vanduo visais laikais žmogui pats geriausias, šaltinių vandenį vertino, kad ir ne į rytus teka. Vanduo žmogui niekad nepakenks, tik sušilus negalima šalto, vaistas ir maistas, nič nieko nepadarysi be jo. Gyvastis, va išeina kas žmogui vanduo, vis vaikus mokino seniai vandenį gerbt. Babruko šaltinio vanduo nuteka į žiemius, tai irgi ne taip kaip visi, nes daugiausia į vakarus vandenėlis bėga.

Pasakojo Vanda Mackevičienė gim. 1934 m. Trakų r. Ketonių k. dabar gyvena Trakų r. Mackantiškių k.

Užrašė Rita Balsevičiūtė 2012-02-07

Tipas

Krintantis erozinis

Režimas

Nuolatinio veikimo

Vandeningumas

Babruko šaltinis yra mažo debito (Q = 0,5 l/s arba 43 m³/d) su pastovia persiliejančio gruntinio (subspūdinio) vandens židinio vieta siauro apyežerio pašlaitėje.

Vandens tipas

Kalcio, magnio hidrokarbonatinis, sulfatinis

Aprašė:

P. Gedžiūnas,
Z. Zanevskij, 2011